

„האלוז אפשר לקבל את שמעונה ליגדני באום?”

„מדברת” ענתה החרשת-האילמת. כי שמעונה, בת ה-16 החמודה מבתיים, הפכה, השבוע, לאחד האנשים עליהם אפשר להגיד בבירור: קרה להם נס.

עד לפני שיבעה הודשים היתה שמעונה ילדה רגילה בהחלט. יום אחד רצתה לבקש את אמה שתכין לה כריכים — ולפתע חשה מתק בגרונ.

היא החלה לעשות העניות — ואמה צחקה, כי חשבה שזוהי מהתלה. היא גם העירה לבתה משהו כרוח זו — אבל שמעונה לא שמעה.

הילדה הפכה, בן רגע, לחרשת-אילמת. סוף טוב, הקול טוב. האם המוועזת שלחה את שמעונה לקופת-חולים. שם טענו הרופאים, בתחילה, שזוהי תופעה זמנית, שנגרמה על-ידי חולשת מיתרי-הקול.

אולם משלא עבר הפגע, יעצו לאם לשלוח את בתה לרופא ידוע בשחיין, שהתמחה בטיפול בחרשים-אילמים.

ההורים הכינו את כרטיס-הטיסה — ואז פרצה המלחמה.

שמעונה לא התייאשה. היא החלה מתכתב עם חברותיה, במקום לשוחח איתן. בפתקיה, הסבירה שהיא, אשר היתה קודם לכן בלתי-מסורתית לחלוטין, הפכה לדתית: „מי יודע” כתבה פעם אחת לחברתה,

„אולי אלוהים יעזור לי?” שמעונה גם ביקרה בכותל המערבי, משוחררה ירושלים המזרחית, אולם ללא הוריה.

אלא שהילדה לא התייאשה. היא ביקרה פעם נוספת — בלי ההורים, התפללה בדבקות — והעיקר, באמונה.

מספרת שמעונה: „אחרי שהכנסתי פתק בכותל, עם בקשת הבראה, הרגשתי שכל מיני קולות בוקעים מהגרונ שלי.

„ניגשתי לאדם אחד ושאלתי אותו: מה השעה?” והוא שמע אותי וענה: „אין לי שעות.”

כך חזרה שמעונה מעולם הדממה — הוריה לאמונתה. כי תופעה ידועה היא, שי-אנשים מסוגלים להפעל עצמם — בעזרת היפנוזה-עצמית, אם אמונתם גדולה די-הצורך.

כפי שהסביר, השבוע, הפסיכולוג ד”ר דויד רודי:

„זה קורה הרבה מאוד פעמים. להיבה מאוד אנשים.

„ברפואה קוראים לזה תופעה היסטורית. יש כאבריאס היסטרי. עיוורון היסטרי, שי-חוק היסטרי ועוד.

„זה קורה, לרוב, כשמישהו אינו מסוגל להסתדר בקשרים ריגשיים עם אדם אחר. במיקרה זה גרמה, כנראה, התרגשות-הניצחון והאמונה בכוחות לגורם המכריע.”

שמעונה, מצידה, בוחלת בהסברים פסיכולוגיים:

היא הפכה לדתית-קיצונית והכריחה את הוריה לא רק להנהיג מיטבח כשר — אלא גם להתפלל שלוש פעמים ביום.

בקול רם, כמובן.

חקלאות

גם מילון

גם מלפפון

עד לפני 20 שנה נהגו רבים בארץ להכין את סלט הירקות שלהם מפקוס (חורז עם בכ”ח), ירק מוארך הדומה בצורתו ובטעמו למלפפון. ואז נעלם הפקוס מן הדוכנים יחד עם רוב ערביי-ארץ-ישראל.

בשנים הבאות ניסו כמה יוצאי עיראק, שהיו רגילים לירק במולדתם (תחת השם תערוג’י), לגדל מדי פעם כמה טונות פקוס, אך לא הצליחו לגדל פקוס בכמויות.

החודש שב הפקוס והופיע על שולחנות רבים בארץ. היה זה יבוא תירוס מארץ-ישראל המזרחית, יחד עמו יבוא מדרין ב”עליפה לאלה שלא ידעוהו בעבר:

הפקוס הצעיר (בן ששה שבועות) מתאים במיוחד לסלטים או לכיבוש במי מלח.

הפקוס המבוגר יותר (שמונה שבועות) מתאים יותר לכיבוש, ודומה אז לקישוא. הפקוס המזוקן (עשרה שבועות) מזהיב וכמעט והופך לפרי, דומה בכל למלילון.

באיגרת מיוחדת ל”העולם הזה”

ריקה זראי

תוקפת את

בעלה לשעבר

שהאשים אותה

ירושלמית בת הארץ, לפיכך אין כל סכנה שיעל תאבד את רגשותיה הלאומיים. אני יודעת שכל הפרטים הללו שייכים, בעצם, לחזרה-המיטות. אבל מה לעשות. בצרפת נאלצתי בהתחלה לעבוד מאוד קשה

מאת ריקה זראי

”אלה הם סודות

חדר המ”טות שלי”

כדי לפרנס את בתי ואת עצמי. אחר כך חליתי קשה.

כשנכנסתי לבית-החולים, סירב יוחנן לבוא ולבקר. הוא גם סירב להחזיק בבתנו ולטפל בה עד שאבריא. במקום זאת, שלח אותה מייד ארצה, להוריו.

כשיצאתי מבית-החולים, והתחלתי לעבוד, שלחתי כרטיס-טיסה לאמי וליעל — כדי שישבו לפאריס, אלי.

לפני הגירושין עשה יוחנן מחווה: הוא הצהיר שהוא רוצה להשתתף בחינוכה של בתו, ושישלם לה, מדי חודש, 300 פראנקים — 200 לירות ישראליות.

ואומנם, בחודש הראשון לאחר הגט, הור’ (המשך בעמוד 22)

חול’ לא רציתי לנסוע. אז אמר לי: „סעי איתי או תשארי פה.”

נשארת. הוא הפקיר אותי ואת בתו — אותה הוא אוהב פיתאום כל-כך — בארץ. משך זמן רב נאלצתי לעבוד כמו מטורפת, כדי לשלם חלק מן החובות שהבעל הי-אוהב והאב המסור השאיר אחריו.

רציתי לתקן את המצב. משום כך, ולא כדי לקדם את הקריירה שלי, נסעתי אחריו לחול’ גם אני.

נפגשנו בשחיין. במשך שבועות מספר, התאכסנו בציריך אצל דודתו הנוצרית, גברת הינדרמן. משם נסענו לפאריס — לדודו, נוצרי גם הוא.

בפאריס לא נגמרו הבעיות: בתל-אביב ה”לונן יוחנן על מחנק רוחני בגלל הישראלים. בפאריס התלונן על מחנק רוחני — בגללי. „את פרובינציאלית וישראלית מסריחה”, אמר. „ואני לא נולדתי להיות נשוי ואב לילדה.”

גם בפורטוגל

7 אמרגני פאריס מכירים את יעל הקטנה: בת-חילת-דרכי נאלצתי לגרור אר-תה תמיד איתי — כי בעלי ישן עד שלוש אחר-צהריים, סירב בתוקף להישאר עימה. כשאמרתי לו שעליו לפרנס אותה אמר: „רצית בילדה? עכשיו תדאגי לה!”

כשהכנסתי את יעל לגן-הילדים היהודי של פאריס, סירב רוב הזמן לגשת לקחת אותה או להביא אותה שמה, בטענה שהייתי צרי-כה לקחת גן צרפתי — סמוך לבית.

עיתונאי אחד כתב שאחרי הגירושין המ-שכתי להחזיק בילדה. הוא שכח לשאול את יוחנן וזאי וזה לא אמר לו שמעולם, מעולם לא ביקש להחזיק בה או לטפל בה.

בעלי לשעבר פירסם כאילו קבע את בסיסו לאחר הגירושין בארץ. אפילו זה לא נכון: זמן ממושך אחרי הגירושין אפשר היה לר-אותו, שיכור לעתים קרובות, בקפה לה-קופול הפאריסאי. אחר-כך, כשלא מצא עוד עבודה בבירת-צרפת נסע לישראל.

אבל גם הפעם לא נשאר: מייד נסע שוב, הפעם לפורטוגל, שם כיהן אביאשתו, מר גלבוש, כמורה צירי ישראל בליסבון.

מר יוחנן וזאי נשאר בפורטוגל עד שמר גלבוש סיים את תפקידו בארץ זו.

בדי מזונות

מאידך, הייתי רוצה שהקהל היש-מ”ר ראי ידע, שתמיד נשארת ישראלית ו-

ב עדי לשעבר, יוחנן זראי, הדליף לעתונות בישראל ידיעות כאילו קיים מאבק בינו לביני בקשר לגורלה של בתנו, יעל. הרושם שנשאר, לאחר קריאת המאמרים הוא שהמלחין האומלל נאבק למען שלומה הרוחני של יעל. ושהוא בעל לב יהודי חם ואיש החרד לגורלה של יעל.

רושם, ושימוש חוזר בכינויים כמו „יהודי”, „לאומי”, „מדינה” וכן הלאה. אני רחוקה. אינני יכולה להתגונן אישית. לכן אין לי ברירה אלא לפרסם כאן את ה-עובדות האמיתיות — שהן אחרות לגמרי. תמיד סירבתי למסור את סודות-חדר המיטות שלי. חשבתני לתומי שסודות אלה אינם שייכים לעתונות.

טעיתי, לצערי. נוכחי שיוחנן מנסה ל-סלף את האמת, בכל מחיר.

לכן אני נאלצת לספר, בפעם הראשונה, את כל האמת.

רק אנגלית

יוחנן נודד בהונגריה, למשפחה מתבוללת שחגגה רק את החגים הנור-צריים, סירבה לחגוג את חגי-היהדות.

מחצית בני-משפחתו של יוחנן, מצד האם — נוצריים. גם יוחנן, וזאי, היהודי בעל ה-לב החם, התנצר, בזמן המלחמה.

האם מאשימה אותו. היה זה לשם הצלת נפשו. אבל כדאי לזכור את דאגתו לדתו, בכל זאת.

עם זאת, לו הפך יוחנן לציוני נלהב, עם בואו ארצה, יכול היה להגיד שהכל בסדר. האמת היא שתחת זאת גילה עצמו בעלי לשעבר כאנטי-ציוני נלהב. הוא סירב לדבר עברית, דיבר רק אנגלית עם מכריו וגם איתי — מיום היכרותנו ועד ליום ה-ניירושין.

וזאי גם לא התבייש להכריז על דעותיו אלו בפומבי.

כיוון שיוחנן לא יכול היה לסבול, ל-דבריו, את המנטאליות היהודית ואת היש-ראלים, חיפש לעצמו עבודה כמנהל מוסיקאלי של אירגון הצעירים הנוצריים — „האימק”.

שם לא אראה סרצופים יהודיים, אמר. כשהתנגדתי לדיבורים כאלה כינה אותי „שובניסטית ישראלית צרת-מוח”.

”את פרובינציאלית!”

יום אחד, כתוצאה מחיכוחים מרים אלה, החליט הפאטריסט הגדול לנסוע ל-

עם הילדה

יעל, בתם היחידה של ריקה ויוחנן זראי, לפני תשס”ג, עת עדיין היוו הור’ אים משפחה תל-אביבית, שלחה פחות או יותר.